

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK
wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie
3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice, św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304 540

ZA OGŁOSZENIA
płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr.
Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 56

Katowice, czwartek 9-go marca 1933 r.

Rok 32

Katastrofa amerykańskich banków.

Długo uchodziła Ameryka za eldorado gospodarcze, gdzie ogólna wysoka prosperity opiera się na nienaruszonych podstawach zdrowej struktury ekonomicznej kraju i społeczeństwa. Okazuje się teraz, że i ta struktura nie była tak bardzo solidna i podstawy prosperity nie są nadzwyczajnie trwałe. Stany Zjednoczone rozkwitły i bogaciły się tak długo, dopóki, korzystając ze swych nieprzebranych bogactw natury, mogły eksploatować Europę.

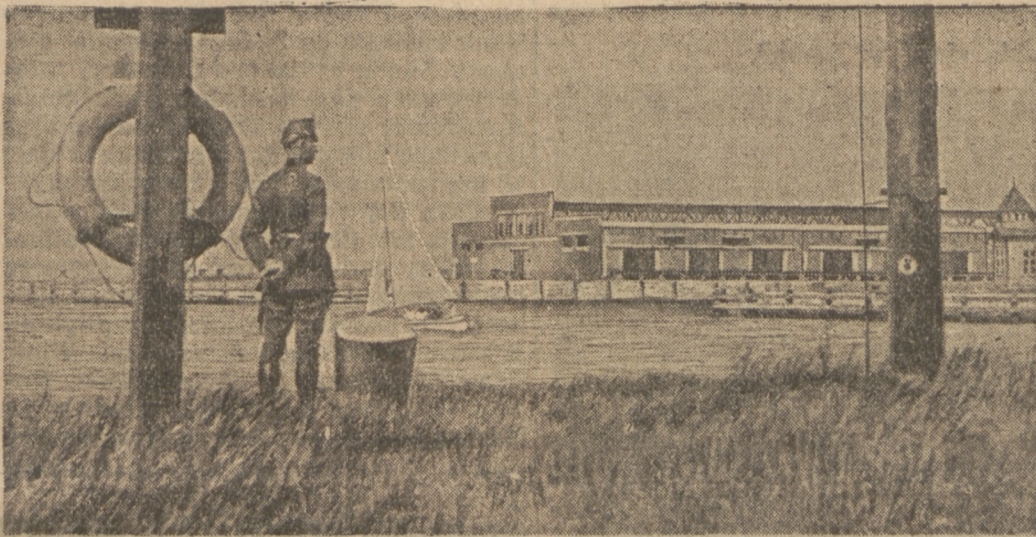
Znamy Amerykę niedostatecznie i dość jednostronnie; jest to jednak przede wszystkim wina Ameryki, która nam pokazuje tylko jedną część swego oblicza. Znamy więc ją jako kraj brutalnych miliardów, bezmyślnych snobów o barbarzyńskich gustach i zachciankach, lekkomyślnych, rozfiortowanych kobiet, przekupnych polityków i złowrogich gangsterów — bandytów — mniej już jest nam dostępny potężny świat pracy amerykańskiej i niewiele wiemy o olbrzymich wysiłkach jednostkowych i zbiorowych dla podniesienia kultury i wiedzy tego kraju. Może rezultaty tych wysiłków nie są współmierne z nakładem kosztów, które ta akcja pochłonęła, ale gorąca chęć dorównania europejskiej starszej siostrzytce jest widoczna i ma swój walor. Trzeba to uznać i podziwiać nawet rozmiary tych usiłowań. Inne natomiast uczucia budzi w nas Ameryka jako główny wierzyciel Europy, bezwzględny, nieustępliwy, uporczywie ignorujący rozpaczliwe położenie dłużnika. I oto ten bankier wszechświata, ten nienasycony zbieracz złota, pan rynków pieniężnych i regulator światowej polityki, znalazł się nagle w sytuacji tak kłopotliwej, że musi szybko i energicznie obmyśleć i realizować środki ratunku.

Kompetentne pióro oceni techniczną stronę amerykańskiego przesilenia nas obchodzą tu raczej polityczne refleksy tego przejścia, które — jak wszystko w Ameryce — przybiera rozmiary kolosalne i rzuca swój potężny cień aż do nas poprzez bezmiar Atlantyku. W każdym razie kilka cyfr zilustruje ogrom katastrofy. Z 30.000 banków pozostało 19.000 i wszystkie prawie potrzebują moratorium (przedłużenie terminu płatności zobowiązań finansowych). Od grudnia zeszłego roku obieg banknotów wzrósł o przeszło 300 milionów dolarów. Federal-reserve Bank miał jeszcze w 1929 roku w swoich kasach pół milarda papierów państwowych, dziś posiada już dwa miliardy tych walorów. Jednocześnie depozyty bankowe spadły z 55 miliardów na 42, to znaczy, że w krótkim stosunkowo czasie wycofano z banków 13 miliardów dolarów, czyli blisko 120 miliardów złotych! Cyfry astronomiczne, które przerażają każdego Europejczyka, a które dowodzą z jednej strony niezmiernie akumulacji (zgromadzenia) bogactw, a z drugiej katastroficznie ubożenia! Organizacja bankowa Ameryki stanęła po raz pierwszy wobec nieznanego dotychczas trudności i próby tej nie wytrzymała; Okazało się, że ten wielki organizm gospodarczy

Teroryści hitlerowscy planowali zamach na Westerplatte.

London. „Daily Herald“ podaje, jakoby Rząd polski miał dowody, że atak na Westerplatte był przygotowany przez

Westerplatte.

U wejścia od strony morza do portu gdańskiego leży wysepka „Westerplatte“, na której stale zaloguje mały oddział wojska polskiego, pilnujący magazynów wojskowych. Ostatnio okazała się potrzebą oddział ze względu na planowany zamach, powiększyć. Fakt ten wywołał w Gdańsku i prasie niemieckiej istną burzę protestów, opinia zaś całego świata uznała zarządzenie polskie za całkowicie słuszne i stanęła po naszej stronie. Zdjęcie nasze przedstawia właśnie widok ze statku na „Westerplatte“, pilnie obserwowaną przez „szupoka“ gdańskiego. —

pisze „Daily Herald“ — iż jest to zakonspirowana bojówka, która przygotowała i wykonała podpalenie Reichstagu. Wśród hitlerowców istnieje silna grupa terorystów, którzy są odpowiedzialni za wykonanie w ciągu ub. roku licznych morderstw. Kierownicy partyni mają bardzo słabą kontrolę nad tą bojówką. Ci sami ludzie przygotowywali pogrom żydów pod pretekstem zainscenizowanego zamachu na Hitlera. Oni to posłali do związku żydów niemieckich ostrzeżenie, zapowiadające wymordowanie wszystkich żydów, o ile Hitlerowi spadłby choćby włos z głowy. Ta bojówka hitlerowska, która wszystkie akty teroru i prowokacji przygotowuje i wykonuje, wciąż jeszcze istnieje — stwierdza „Daily Herald“. Zdecydowana ona jest nie pozwolić na żadne ograniczenie swej działalności przez kierowników partii i zmierza do konkretnego wykonania wszystkich barbarzyńskich celów programu hitlerowskiego. Sensacyjne rewelacje „Daily Herald“ uczyniły w kręgach politycznych wielkie wrażenie, zwłaszcza podkreślony przez „Daily Herald“ związek między przygotowanym prowokacyjnym zamachem na polskie składy amunicji a dokonaniem prowokacyjnym podpaleniem Reichstagu.

Dlaczego zawieszono „Gazetę Olsztyńską“?

W związku z zawieszeniem przez nadprezydenta rejencji wschodniopruskiej „Gazety Olsztyńskiej“ na 2 tygodnie i „Mazura“ na 1 tygodnie, dowiadujemy się, że zakaz ten nastąpił wskutek ogłoszenia dnia 12 lutego br. odezwy wyborczej centralnego Komitetu Polskiej Partii Ludowej. Odezwa zawierała zarzut, że rozporządzenie rządu, wymagające 60 tysięcy podpisów do zgłoszenia listy wyborczej do parla-

mentu Rzeszy, nosi znamiona prawa wyjątkowego, skierowanego przeciwko mniejszości polskiej. Charakterystycznym jest, że zawieszenie obu pism nastąpiło nie bezpośrednio po ukazaniu się odezwy, lecz przed rozpoczęciem akcji do wyborów samorządowych, bardziej bezpośrednio obchodzących ludność polską. W ten sposób została jej prawie uniemożliwiona obrona swych praw na terenie Prus Wschodnich.

Roosevelt wypowiedział wojnę kryzysowi bankowemu.

Nowy Jork. Prezydent Roosevelt ma się zwrócić do kongresu o zatwierdzenie tymczasowych przepisów bankowych, poczem obrady kongresu odroczone będą na kilka tygodni. Kiedy główne trudności będą już przezwyciężone, prezydent wraz z kongresem zajmie się opracowaniem ustaw, mających

na celu uniemożliwienie powtórzenia się obecnej sytuacji.

Nowy Jork. Kasa oszczędności, której wkłady sięgały 400 milj. dol. i w której deponowało swe oszczędności przeszło 300.000 osób, postanowiła wprowadzić 60-dniowe wymówienie dla wyciągających wkłady po otwarciu banku.

Sztuczny strach przed nielstniejącym niebezpieczeństwem.

Gdańsk. W całym mieście panuje zupełny spokój. Posterunki policyjne, wzmocnione przez straż obywatelską i uzbrojone w karabiny, pilnują bezpieczeństwa. Ustawione zostały także posterunki przed gmachem Komisarjatu Generalnego R. P. oraz przed innymi lokalami polskimi, jak również przed wioską, zajmowaną przez Komisarza Generalnego. Onegdaj późnym wieczorem z koszar policji we Wrzeszczu wyjechał samochód ciężarowy, obsadzony przez policję w hełmach stalowych, z ustawionymi na przedzie karabinami maszynowymi. Odnosi się wrażenie, że zarządzenia władz gdańskich mają za cel wzbudzenie wśród ludności uczucia trwogi. Akcja ta, jak się daje zaobserwować, nie wywołuje pożądanego przez senat wrażenia. „Danziger Landesztg.“ pisze, że zwołanie części „Einwohnerwehr“ jest całkowicie zbędne, bo dotąd policja gdańska wykazała zupełną sprawność i bez żadnej dodatkowej pomocy opanowywała sytuację, o ile tego wymagały okoliczności.

Stanów Zjednoczonych jest słaby, mało odporny i wymaga gruntownego odnowienia. Obecnie widać tam tylko zwaliska, a co z nich da się jeszcze ocalić i odbudować — nad tem głowi się teraz nowy prezydent wraz z swoimi specjalistami; ale trudno uwierzyć, aby stan dawnej zamożności i pomyślności mógł być przywrócony. Ameryka otrzymała ostrą nauczkę i będzie musiała wyciągnąć z niej wszystkie następstwa.

Najważniejszym z nich musi być zmiana nastawienia wobec Europy, jako dłużnika i jako rynku zbytu. Ameryka powinna zrozumieć, że upadek gospo-

darczy Europy jest także dla niej klęską i że każda pomoc udzielona Europie — jej także korzyść przynosi. Nie można zatem do sprawy długów europejskich odnosić się jak do nietykalnej świętości, ale trzeba pamiętać, że zrujnowana Europa nieuchronnie pociągnie za sobą w przepaść Amerykę, choćby cały zasób złota obu półkul znalazł się w jej kasach. Albowiem źródłem prawdziwego bogactwa nie jest złoto, ani na nim oparty pieniądz, ani giełdowa spekulacja, ale praca i produkcja, a to są elementy, których żaden kraj dla siebie zagarnąć i zmonopolizować nie może.

Pomimo wszystko — wiele argumentów przemawia za tem, że Ameryka opanuje przesilenie, — naturalnie z pewnymi nawet znacznymi ofiarami. Jeżeli jednak te ofiary przyniosą Stanom Zjednoczonym otrzeźwienie i sprowadzą rewizję panujących tam dotychczas pojęć o podstawach ekonomicznych dobrobytu, — nie pójdą one na marne. Z nich bowiem więcej może początek przywrócenia dobrych czasów nie tylko dla legendarnego wujaszka z Ameryki, ale i dla zrujnowanego i zahukanego Europejczyka.

Trzeci dzień procesu Gorgonowej.

Kraków. W 3 dniu rozprawy przeciw Gorgonowej zakończone zostało przesłuchanie oskarżonej. Zainteresowanie rozprawą wzrasta, tak, że wczoraj trudno już było znaleźć miejsce na sali. Przebieg przesłuchania Gorgonowej był wczoraj znacznie spokojniejszy. Oskarżona zeznawała zupełnie opanowanie i odpowiadała ściśle na zadawane jej pytania. Zarówno prokurator, jak i obrońcy dążyli do wyświetlenia zachowania się oskarżonej nocy krytycznej po katastrofie. Obecny na rozprawie rzeczoznawca sądowy prof. U. J. dr. Olbricht dążył ze swej strony do ostatecznego wyjaśnienia rany na ręce Gorgonowej. Zeznania Gorgonowej w tej kwestii są jednak niejasne, tak, że rzeczoznawca w końcu z nich rezygnuje. Po krótkiej przerwie przewodniczący otworzył postępowanie dowodowe. Na dzień dzisiejszy powołani zostali jako świadkowie Staś i Henryk Zaremba. Przewodniczący zawiadania, że sąd postanowił wezwać biegłych psychiatrów dr. Jankowskiego i Olbrichta celem zbadania świadka Stanisława Zaremby dla ustalenia, czy świadek ten urodzony z matki chorej umysłowo oraz ze względu na jego wiek posiada dostateczny stopień spostrzegawczości i prawdziwości, oraz profesora Marcina Zielińskiego jako biegłego psychiatrę, psychologa celem ustalenia tych okoliczności, na ile przypuszczeń obciążenia dziedzicznego. W imieniu obrony adw. Woźniakowski a następnie także adw. Ettinger postawili wnioski o powołanie dalszych rzeczoznawców psychologów. Wniosek ten jako proceduralnie nieuzasadniony trybunał po-

stanowił oddalić. Następnie przesłuchano świadka Stanisława Zarembe. Obrona na wstępie sprzeciwia się zaprzysiężeniu tego świadka, ponieważ jej zdaniem powinien on być zaprzysiężony po wydaniu opinii przez rzeczoznawców. Sprzeciw prokuratora został w tym wypadku oddalony. Rozstrzygnięcie co do zaprzysiężenia tego świadka nastąpi dopiero po złożeniu jego zeznań oraz po pytaniach rzeczoznawców. Zeznania Stanisława Zaremby są bardzo niejasne. — Wezwany przez przewodniczącego do dokładnego opisanie wypadków rodzinnych, świadek daje odpowiedzi nieskonkretyzowane, to też przewodniczący zmuszony jest przestuchać świadka, zadając mu obrazowo ujęte pytania, na które świadek odpowiada pojedynczemi wyrazami tak lub nie. Na protest obrony przewodniczący sam stwierdza, że u tego świadka nie widzi innego sposobu zadawania pytań. Dopiero w chwili zapytania go o przebieg wypadków

po katastrofie, świadek zeznaje szczegółowo i dość swobodnie, opowiadając o swoich wrażeniach, kiedy został obudzony krzykiem zamordowanej Lusi. Co do tych faktów zeznania świadka nie różniły się od zeznań złożonych przy pierwszej rozprawie. Przewodniczący starał się przez zadanie kilku pytań ustalić moment, kiedy on usłyszał brzek tłuczonego szkła. Świadek jednak nie mógł wyjaśnić, czy brzek pochodził od złotej szyby, czy też od innego przedmiotu szklanego. W końcu przesłuchania przewodniczący zadał świadkowi pytanie, celem wyjaśnienia, kiedy poraz pierwszy zeznał, że w postaci widzianej koło drzwi poznał Gorgonową. Staś odpowiedział, że pierwszy raz o tem wspominał ogrodnikowi Kowalskiemu, a potem to samo powtórzył żandarmowi w czasie śledztwa. Na tem wczorajsza rozprawa zamknięta. Dziś nastąpią dalsze zeznania Stasia Zaremby oraz przesłuchania architekta Zaremby.

Ostatnia kronika.

Drogo musiał zapłacić za obrazę.

Wczoraj przed S. O. w Katowicach odbyła się rozprawa przy drzwiach zamkniętych z oskarżenia prywatnego p. dr. Tomiaka przeciwko niejakiemu Ptokowi. Oskarżony wystosował do dra Tomiaka obraźliwy wielce list, za który Sąd skazał go na 500 zł grzywny z zamianą na 50 dni aresztu.

Próbował płaczem wzruszyć sędziów.

Wczoraj stanął znów przed Sądem Okr. w Katowicach osławiony włamywacz Eryk Czech, jako oskarżony o dokonanie szeregu włamań. Tupet pana Czecha przepadł bez śladu. Płakał w Sądzie, wykazując skrucie i prosił o łagodny wymiar kary. Sąd skazał niepoprawnego złodzieja na 3 mies. więzienia.

Komunizm nie popłaca.

7. bm. odbyła się przed zamiejscowym wydziałem Sądu Okręgowego w Rybniku rozprawa karna przeciw 3 działaczom komunistycznym z Knurowa, oskarżonym o akcję wywrotową z art. 96 i 93 § 2 K. K. Na ławie oskarżonych zasiadli Wincenty Śpiewak i Emil Adamczyk. Oskarżony Antoni Pierchała skazany dnia 22. II. br. na 3 lata więzienia, na rozprawę się nie stawił, usprawiedliwiają się chorobą, wobec czego sprawę jego postanowiono wyłączyć i rozpatrywać osobno. W wyniku przeprowadzonej rozprawy skazani zostali Wincenty Śpiewak na 1 rok, zaś Adamczyk na 9 miesięcy więzienia i utratę praw honorowych i obywatelskich na 5 lat. (r)

Robotnicy sprzeciwiają się likwidacji szpitala hutniczego w W. Hajdukach.

Naczelnik wydziału zdrowia w Śląskim Urzędzie Wojewódzkim p. dr. Seczyk przyjął w dniu wczorajszym delegację szpitala hutniczego w Wielkich Hajdukach. Mianowicie dyrekcja huty Bismarcka zamierza zlikwidować szpital hutniczy posiadający 80 łóżek. Zarząd robotniczy szpitala sprzeciwia się temu zamiarowi i prosił Urząd Wojewódzki o interwencję. (S)

Przygotowania do Konsystorza.

Citta del Vaticano. W bazylice watykańskiej rozpoczęto już przygotowania w związku z mającym się tu odbyć w dniu 16 marca konsystorzem publicznym. Wznoszone są tu trybuny dla korpusu dyplomatycznego, Zakonu Maltańskiego i patrycjatu rzymskiego. Prócz tego przygotowuje się około 1.700 miejsc dla Kolegium Propagandy Wiary, przedsta-

wicieli Florencji, Turynu i Padwy, oraz gości zagranicznych. Nawa, w której czynione są te przygotowania, utworzy aule z tronem pośrodku, za którym mieścić się będą fotele dla kardynałów, oraz za nimi miejsca dla biskupów i innych dostojników kościelnych. Na zebranie konsystorza jawnego Ojciec Św. zjedzie nową windą, łączącą Watykan z bazyliką i uda się do kaplicy relikwii, skąd, po adoracji Najśw. Sakramentu, przeniesiony zostanie do Sedia Gestatoria otoczony Swym orszakiem do nawy, zarezerwowanej na posiedzenie konsystorza. Konsystorz tajny w dniu 13 marca, oraz udzielenie biretów kardynalskich w dniu 15 marca, nastąpi w sali konsystorza.

Citta del Vaticano. Do Rzymu poczynają już zjeżdżać dostojnicy Kościoła, którzy w dniu 13 bm. na konsystorzu papieskim mają oficjalnie otrzymać godność kardynalską. Ostatnio przybyli do Wiecznego Miasta arcybiskupi Piotr Fumasoni-Biondi z Waszyngtonu, Rodrig Villeneuve z Quebecu, oraz Angelo Maria Dolci, b. nuncjusz w Bukareszcie.

Wspomnienie ostatniego trzęsienia ziemi w Japonii.

W Japonii żywo jeszcze w pamięci stoi wspomnienie wielkiego trzęsienia ziemi z przed paru lat, gdy znów kraj „Kwitnących Wiśni” nawiedzony został wstrząsami podziemnymi, które pociągnęły za sobą śmierć przeszło 500 osób, nie licząc paru tysięcy rannych. Zdjęcie nasze obrazuje nam prace z przed paru lat około oczyszczania ulicy z gruzów i zwalisk domów, zburzonych przez trzęsienie ziemi.

Premier Szwecji nie wróży chlubnego końca Hitlerowi

Sztokholm. Według doniesień dzienników, poselstwo niemieckie w Sztokholmie zaprotestowało u rządu szwedzkiego przeciw przemówieniu premiera szwedzkiego, który mówiąc o rządzie Hitlera miał oświadczyć, że być może nadejdzie dzień, gdy regime gwałtu zostanie obalony przez lud, wśród którego wzrasta oburzenie, i być może nastąpi nowy regime, oparty również na gwałcie, ale w innym kierunku. Szwedzkie ministerstwo spraw zagranicznych potwierdza, że niemiecki charge d'affaires zwrócił się do szwedzkiego ministerstwa spraw zagranicznych z prośbą

o wyjaśnienie co do tego przemówienia, zgłaszając jednocześnie w imieniu rządu niemieckiego protest w wypadku, jeżeli przemówienie to zostało dokładnie podane przez prasę. Minister oświadczył, że sprawozdanie dzienników zawierало skrót expose premiera, w którym podkreślił on konieczność uwzględnienia różnic politycznych względem siebie i jako ilustrację wskazał na warunki, panujące obecnie w Niemczech. Minister spraw zagranicznych dodał po- zatem, że rząd szwedzki nie życzy sobie dalszego omawiania tej sprawy.

Książę Kandos

POWIEŚĆ.

48) (Ciąg dalszy.)

Możesz być zresztą spokojnym co do Oktawjusza... nie kocham go — tak jak nie kochałam ciebie. Dotychczas lubiłam tylko Paquitę, moją lwicę. Lecz Oktawjusza... nie kocham go — tak jak nym, jednakże przyjdzie czas, że także on dostanie odemnie kopniaka. Narazie musi dać mi pieniędzy na suknie, klejnoty, łakocie i wygodne mieszkanie. Zostawiam ci naszą córeczkę, bo wiem, że byłaby jej złą matką i niedobrym przykładem. Kochany Pawle, pociesz się myślą, żeś nie wiele we mnie stracił, bądź szczęśliwy, ciesz, żeś się mnie pozbył. — Marquita.

XIII.

Po długich latach.

— Brawo! to mi kobieta! — wykrzyknął Clermont z zachwytem. Mnieby jej potrzeba! Nie byłym z pewnością też przed nią wylewał, o nie, takim głupcem nie byłym, nie podniósłbym także ręki na Oktawjusza de Rabueta, przeciwnie, byłibyśmy się doskonale względem niego urządzili. A tu jakby na złość obdarzyły mnie losy najnotliwszą kobietą Europy i Ameryki.

— Ucieczka Marquity była dla mnie strasznym ciosem — mówił markiz dalej, nie zauważwszy może wcale lekkomyślnego odezwania się Clermonta. — Gdybym był usłuchał pierwszego popędu, byłbym biegł za nią, i starał się ją sprowadzić, ale ostatek honoru i wstydu powstrzymały mnie. Czułem się tak przybitym i upokorzonym zdradą Marquity, dla której tyle poświęciłem... widziałem tak jasno zwłoczenie całego mego życia, że postanowiłem raz jeszcze wrócić na drogę uczciwości i stać się człowiekiem porządnym, i sądzę, że gdyby ojciec był mi wtenczas podał rękę pomocną, byłbym uratowanym. Troška o dziecko, z którym nie wiedziałem co począć, zmusiły mnie wreszcie do naplania do niego. Prosiłem go o przebaczenie za wszystkie moje winy dawniejsze i obecne. Wystawiłem mu rozpacz, w jaką mnie pogrążyła zdrada mej żony, starałem się wzbudzić jego litość dla mego dziecka i błagałem go, aby nas dwoje, to jest mnie i dziecę, przyjął do swego serca. Przysięgałem mu zupełne poddanie się jego woli i rozkazom, zapewnijając, że najłichsze zatrudnienie w jego dobrach będzie dla mnie dostatecznym szczęściem. — Odpowiedź na list ten umiem na pamięć, — brzmiała następująco:

„Dałem ci wolność, której tak gorąco

pragnąłeś i tak szorstko odemnie żądałeś, i żałuję mocno, żeś z niej lepszego nie zrobił użytku. Strwoniwszy majątek matki twej, w niecznych orgjach, ożeniwszy się przeciw mojej woli z ulicznicą — skoczka na linie — nie dziw się, że ci źle się wiedzie. „Jak kto zaszęje, tak źniewuje” oraz „jak sobie poświęce, tak się wypię”. — Byłoby ci na rękę teraz, kiedy nie już nie masz, zamieszkać w domu ojca — ale raz na zawsze musisz zrzec się tej nadziei. Gdybyś nie był ożenionym, przyzwoliłbym może. Przypuszczając, że żal twój jest szczerym, otworzyłbym chociaż nie moje ramiona, to mój dom. Ale mężowi Marquity, ulicznicy, awanturnicy i rozpustnicy, nie zrobię nigdy miejsca przy moim stole, ani pod moim dachem. Co do twej córki, przyszedłem do długim namyśle do przekonania, że powinienem ją przyjąć, aby ją wychować w zasadach religij i honoru, ażeby kiedyś nie utonąła w błocie, w którym żyli jej rodzice. Ale od chwili, w której przestąpi próg mego domu, tracisz do niej wszelkie prawa, i nie możesz jej widzieć, ani stać z nią w żadnym stosunku. Tylko pod tym warunkiem — pamiętaj dobrze, pod tym tylko warunkiem — przyjmuję twoje dziecko.

Armand, książę Kandos.

— Znałem zanadto dobrze mego ojca,

aby próbować raz jeszcze zmienić jego postanowienie. Wiedziałem, że nie udało się dotychczas żadnemu człowiekowi odwieść go od raz powziętego zamiaru, i po krótkiej walce z dumą zdecydowałem się oddać mu moją córeczkę Annę. Pozbycie się dziecka było dla mnie wielką ulgą i zmniejszeniem kłopotów.

— I nie widziałeś pan od tego czasu swej córki? — zapytał Clermont z wielkim zajęciem.

— Nie! musi być obecnie prawie dorosłą, bo już temu lat piętnaście, jak ją oddałem memu ojcu. Nie poznałbym jej zapewne, tak samo jak i ona nie poznałaby swego ojca.

Ludwik Clermont spojrzał na Cuchilla znacząco, jakoby polecał jego pamięci tę okoliczność. Lecz towarzyszył jego siedział z odwróconą twarzą i Clermont nie mógł poznać, czy jego obojętność była prawdziwą, czy też udaną tylko.

— Poczekaj przyjacielu, — myślał zanim dziesięć minut przeminie, ożywisz się, co przepowiadam z pewnością.

Markiz opowiadał teraz, jak w stu miejscach i na setny sposób szukał szczęścia, że przecież nigdy nie udało mu się zarobić więcej, jak na najpierwsze potrzeby życia.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Czwartek
9
marca

Św. Franciszki Rzymianki, wdowy.
Śśw. Cyryla i Metodego, bisk. apostołów Słowian.
Słow.: Mściślaw.

Jutro piątek, 10 marca: 40 męczenników w Sebaście, około roku 317.

Wschód Zachód

Słońca o godz. 6.12; o godz. 17.38.
Księżyc o godz. 14.38; o godz. 5.24.

Z historii śląskiej.

9 marca. 1741. Po zburzeniu Głogowa, wróciły pułki księcia Leopolda de-sawskiego do Opola, Karol, margrabia brandenburski do Grotkowa, a wreszcie dragoneria w okolice Opola.

W roku: 1611. Arcyksiążę Leopold, biskup nasawski, zebrał wojsko i ruszył na Pragę; zdobył przedmieście zwane Małą Stroną. Gdyby się było przedsięwzięcie udało, byłby Rudolf II cesarz ogłosił Leopolda swoim następcą i byłby odebrał prawa, nadane luteranom. 1611. Cesarz Rudolf musiał się zrzec Czech, Łżyc i Śląska na rzecz brata swego arcyks. Macieja. Po koronacji na króla w Pradze, wpadł do Wrocławia, by odebrać hold. — 1612. Wieś Kobyla, należała do liczby tych, którą zaopatrywało miasto Racibórz piwem. — 1612. We wsiach, należących do ziemi opolskiej, znajdowało się: 17 tkaczy, 17 obuwników, 13 kowali, 12 wozowników, 14 krawców, 7 bednarzy, 8 piekarzy i 2 garncarzy. — 1612. Za czasów cesarza Macieja, młodszego syna Maksymiljana II, wzrosła niebezpieczeństwo na drogach. Rząd w Opolu nie mógł przyjść do ładu z ludźmi. Dowodem tego jest notatka z t. r., według której pisarz rentowy nie był w stanie odstawić 300 talarów do Wrocławia, gdyż nie byłby miał towarzysza dla obrony. — 1612. Cesarz austriacki Maciej, udzielił m. Raciborzowi prawo sprzedaży piwa po okolicznych wsiach. — 1612. Protestanci w Opolu w swej zaciekłości przeciw katolikom posunęli się tak daleko, że ograbili z kosztowności miejscowy klasztor dominikanów. — 1613. Strzelce zostały zastawione Jerzemu Redern za 53 000 talarów, zaś w roku 1615 zostały sprzedane za 80 000 talarów. — 1613. Cesarz Maciej nadał księstwo opawskie gorliwemu katolikowi Karolowi Lichtensteinowi, a w księstwach opolskiem i raciborskiem, które były pod władzą korony, poobsadzał urzędy katolikami. — 1613. Wielki książę Bethlen Gabor siedmiogrodzki połączył się z Czechami i z pomocą Turków chciał odebrać Węgry cesarzowi Ferdynandowi.

Biurow porad prawnych.

Powszechnym zjawiskiem czasów obecnych jest uchylenie całego szeregu obowiązujących dotychczas ustaw zaborczych i wejście w życie nowego ustawodawstwa polskiego. Jeżeli opanowanie licznych nowych ustaw polskich sprawia trudności prawnikowi, to jak wielkie trudności napotyka człowiek prosty, stykający się z nowym ustawodawstwem. Brak orientacji w tej dziedzinie daje się w szczególności odczuć wśród sfer niezamożnych, którym brak odpowiednich środków materialnych, nie pozwala zasięgnąć porady adwokata. Celem przyjęcia z pomocą tym sferom w dochodzeniu ich słusznych praw Związek Tow. Dobr. „Caritas” w Katowicach utworzył przy ulicy Krasińskiego 5, tel. 32-36, pod fachowym kierownictwem „Wydział Porad Prawnych”. (Biuro jest czynne od godz. 9—12.) Udzielamy wszelkich porad i pomocy prawnych, dotyczących ustawodawstwa społecznego, pracy, podatkowego, ubezpieczeniowego i t. d. Opracowujemy fachowo i sumiennie wnioski do władz i urzędów. Wszelkich pomocy udziela się bezpłatnie, jedynie za zwrot kosztów manipulacyjnych. Złotostemna przyjmuje biuro porad prawnych pod wyżej wskazanym adresem ustnie, lub pisemnie albo za pośrednictwem wydziału parafialnego „Cari-

Listy naszych Czytelników.

Walne zebranie Polskiej Ligi Przeciwoalkoholowej.

+ Katowice. W poniedziałek 6 bm. odbyło się walne zebranie Polskiej Ligi Przeciwoalkoholowej. Zebranie zajął p. dyr. Namysł, witając przedstawicieli magistratu miasta Katowic i Mysłowic oraz urzędu gminnego Wielkie Hajduki i innych. Na przewodniczącego powołano kierownika urzędu okręgowego p. Pietrkę z W. Hajduk. Sprawozdanie zdali pp.: prezes i sekretarz; wynikało z niego, iż Liga mimo trudności wytrwała na posterunku. Do nowego zarządu wybrani zostali: p. dyr. Namysł prezes, p. prof. Sławiński zast. prez., p. A. Kunsdorff sekretarz i skarbnik, p. naczelnik wydz. zdrowia publ. dr. Sęczyk, p. radca Maciejczyk, ks. dziekan Czempiel, ks. radca Josiński, ks. Woźnica, p. Jan Hoffman przedstaw. Stow. Meżów Kat. w Katowicach przy kościele N. P. M., p. Prabucka przedstaw. Narodowej Organizacji Kobiet, p. Hedeszyńska przedstawicielka Sodalitacji Pań. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali: p. poseł Pientka, p. Czaplicka J., p. Szwedka. Po dokonaniu wyborze uchwalono rezolucję do Śl. Urzędu Wojewódzkiego w sprawie ograniczenia miejsc sprzedaży napojów alkoholowych.

Walne zebranie koła miejscowego N. Ch. Z. P.

Bielszowice. Walne zebranie N. Ch. Z. P. koło Bielszowice odbyło się w dn. 26 lutego rb. Zebranie zajął p. Gutek. Wybrano przewodniczącym zebrania p. Szygulę, a sekretarzem p. Wierciocha. Po sprawozdaniu zarządu urządzono dyskusję. poczem ustępującemu zarządowi jednogłośnie udzielono absolutorjum i przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Wybrany został stary zarząd w składzie następującym: Gutek Paweł przewodniczący, Gałazka Sylwester zastęp. przew., Wiercioch sekretarz, Kiczka Tomasz zast. sekret., Wielgosz Robert skarbnik. Do komisji rewizyjnej wybrani zostali pp. Marcisz, Nieradził Wiktor i Kot. Po objęciu funkcji nowego zarządu p. Gutek w krótkich słowach podał zebranym zadania nasze na przyszłość. Po wolnych głosach uchwalono rezolucję następującą: „Zebrani na walnym zebraniu członkowie koła Bielszowice protestują na energiczniej przeciw gnębieniu naszych braci w Niemczech i wysyłaniu im listów pogróżkowych przez oddziały Hitlera. Stwierdzają, że w razie, gdyby te pogróżki się sprawdziły i gdyby który z naszych braci padł ofiarą, u nas musiałby nastąpić odwet”. (K

Walne zebranie koła młodzieży P. Z. P.

+ Król. Huta. Oddział młodzieży P. Z. P. Król. Huta miał w dniu 5 marca rb. swoje doroczne walne zebranie na sali Redena. Walnemu zebraniu przewodniczył kurator p. Wielgosz, sekretarzem p. Brzycki, ławnikami byli: pp. Kocold i Siwiec. Bardzo wyczerpujące sprawozdania z rocznej pracy złożyli: prezes p. Markówna, sekretarz p. Kopyciok, skarbnik p. Szymański, gospodarz p. Deu i kier. sekcji dram. p. Zdebik. Z kolei komisja wyraziła do członków prośbę o udzielenie ustępującemu zarządowi absolutorjum. Zaznaczyć trzeba, że oddział ten, mimo nieprzychylnych warunków pracy, na terenie miasta Król. Huty, zdołał dzięki sprawności swego zarządu dużo zdziałać. Potwierdzeniem tego są dane statystyczne, które mówią, że referatów było 10 (7 referatów ogłosili członkowie). Urządzono 3 przedstawienia teatralne, sztuki A. hr. Fredry p. t. „Gwałt! co się dzieje”, która wypadła dosyć udatnie. Zebranie plenarne było 9. Prócz tego odbywały się raz w tygodniu schadzki. Po udzieleniu absolutorjum przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego wchodzi: prezes p. Kopyciok, I wiceprezes n. Markówna, II wiceprezes p. Planetorz, sekretarz p. Deu, wicesekret. p. Seidlówna, skarbnik p. Kubiacyk, wiceskarbnik p. Sogłókwówna, kierownik sportu p. Weber; ławnicy: pp. Borek, Kołodziejówna, gospodarz p. Brzycki; komisja sportowa pp. Dućek, Kocold komisja rewizyjna p. Czerner, Ziura, Szymański; zastępcy pp.: Nowak J. i Matysik. Kierownik sekcji dram. p. E. Zdebik.

Ostatnie zebranie koła N. Ch. Z. P.

Orzegów. Zebranie miejscowego koła N. Ch. Z. P. odbyło się dnia 17 lutego rb. pod przewodnictwem prezesa p. Burczyka, który poruszył żywotne sprawy organizacyjne oraz stosunki, jakie panują w Orzegowie. W dalszym ciągu wspominał o pochodzie niemieckim który odbył się bez zezwolenia miejscowych władz. Tutaj rozwinęła się szeroka dyskusja, której zakończeniem było jednogłośnie uchwalenie rezolucji żądającej od naszych władz energicznego wystąpienia przeciwko Niemcom i przesładowaniu Polaków w Rzeszy niemieckiej. Z kolei wygłosił referat p. sekretarz pow. N. Ch. Z. P. Janek. Omówił szeroko stosunki wewnętrzne w Niemczech i porównał je ze stosunkami wewnętrznymi w Polsce.

tas” lub Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo.

— Ruch emigracyjny w styczniu. W ciągu miesiąca stycznia rb. wyjechało przez Syndykat Emigracyjny 677 emigrantów. Transporty emigrantów kierowane były do Argentyny, Brazylii, Chile, Kanady, Stanów Zjednoczonych A. P., Urugwaju, Francji i innych krajów. Wszystkie wymagane od emigrantów formalności wyjazdowe zostały załatwione całkowicie za pośrednictwem oddziałów i agentur Syndykatu Emigracyjnego.

— Normalnotorowe linie kolejowe w Polsce. W okresie od roku 1918 do 1932 włącznie wybudowano w Polsce ogółem 1 139,04 km. nowych normalnotorowych linii kolejowych.

Najdłuższe wybudowane w tym okresie odcinki kolejowe stanowią linie Kalety — Pędzamicze (114,7 km.), Kutno — Strzałków (110,7 km.), Herby Nowe — Marsznice — Zduńska Wola (102,54 km.), Wropajewo — Druja (89,50 km.).

W ostatnim roku otwarto ruch na trzech liniach: Strzebiń — Woźniki, Gołębki — Włochy i Wropajewo — Druja.

— Choroby zakaźne w Polsce. Jak wynika z ostatnich zestawień departamentu służby zdrowia ministerstwa opieki społecznej, w okresie tygodniowym od 22 do 28 stycznia rb. zgłoszono na terenie całego państwa 259 wypadków duru brzuszego, 71 duru osutkowego, 347 błonicy, 582 błonicy, 11 za-

Przy cierpieniach nerek, chorobach moczowych, pecherza moczowego i dolnego odcinka kiszek naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa łagodzi i usuwa szybko gwałtowne bóleści przy wypróżnieniu. Zalecana przez lekarzy.

zgodnie z wyjaśnieniem ministerstwa skarbu z dnia 12 stycznia rb. donosi, iż przy ustalaniu dochodu podatkowego dla osób prawnych, prowadzących prawidłowe księgi handlowe są potrącalne wszelkiego rodzaju wydatki i świadczenia przeniesione przez te osoby na walce z bezrobociem, względnie na cele pomocy bezrobotnym.

Jednocześnie Fundusz Pomocy Bezrobotnym donosi, że o ile chodzi o innego rodzaju osoby (osoby fizyczne i inne osoby prawne, poza wyżej wymienionymi, to podatek dochodowy, przypadający do zapłaty od świadczeń na rzecz zwalczania bezrobocia, może być na prośbę umorzony przez wydział skarbowy, o ile osoby te prowadzą prawidłowe księgi handlowe wzgl. gospodarcze, a wydatki na bezrobocie zostały uwidocznione w księgach i miały wpływ na wymiar podatku dochodowego za dany rok gospodarczy.

50-cioprocentowe ulgi kolejowe dla młodzieży szkolnej.

Z dniem 1-ym kwietnia rb. ministerstwo komunikacji przyznało młodzieży szkolnej dalszy ciąg ulg, tak przy przejazdach indywidualnych, jak i grupowych. Ulgi te uprzywilejniają młodzieży szkolnej podróże koleją bądź to do miejsca stałego zamieszkania, bądź w celach krajoznawczych, leczniczych i turystycznych, sportowych itd.

Od 1-go kwietnia poczawszy zaświadczenia uprawniające do 50 proc. zniżki kolejowej pozwolą na dokonywanie nieograniczonej ilości przejazdów w dowolnych kierunkach w okresie czasu, na który opiewa zaświadczenie. Dotychczas zaświadczenie takie uprawniało do jednorazowego przejazdu pomiędzy wymienionymi w zaświadczeniu stacjami.

Zaświadczenia takie zakłady naukowe będą mogły wydawać nie tylko w okresie świąt i wakacji, lecz w ciągu całego roku według uznania władz i bez względu na cel podróży.

Wreszcie dla zbiorowych wycieczek szkolnych przyznana została 75 proc. zniżka, która stosowana będzie do końca 1933 roku, przy czym wymagane do uzyskania tej ulgi dotychczasowe minimum 10 osób — zmniejszone zostało do 8-miu.

* Reorganizacji: urzędu wojewódzkiego przedmiotem obrad komisji sejmowej. We wtorek, dnia 7 bm. rozpatrywała Komisja Budżetowo-Scarbowa budżet urzędów i władz administracji ogólnej. Budżet przyjęto w preliminowanej wysokości z drobnymi zmianami. Referował w sposób rzeczowy p. wicemarszałek Kędzior. W czasie dyskusji ogólnej z polecenia p. wojewody śląskiego złożył Komisji obszerny wyjaśnienia o przeprowadzonej reorganizacji Urzędu Wojewódzkiego Naczelnik Wydziału Prezydyjnego p. dr. Kostka.

* „Zakopianka”, pociąg popularno-turystyczny Polskiego Touring Klubu. Polski Touring Klub w ścisłym porozumieniu z tut. dyrekcją kolei państwowych urzędują w dniu 11 marca rb. wielką wycieczkę do Zakopanego pociągiem popularno-turystycznym dla narciarzy, bridyistów, oraz wszystkich, którzy chociaż przez jeden dzień pragną nasycić płuca zdrowym powietrzem w zimowej stolicy Polski.

Przejazd w wygodnych wagonach pullmanowskich III kl. będzie nader urozmaicony. Orkiestra, bufet, stoliki do bridża itp. W Zakopanem przewidziane są wycieczki, program których ukaże się w osobnym komunikacie, pensjonaty od ok. 6—9 zł. i wzyż, zaś noclegi (zbiorowe) od ok. 2—3 zł. Cena przejazdu do Zakopanego i zpowrotem ok. 10.— zł.

W dniu 11 marca rb. (sobota) odjazd z Katowic o godz. 14, przyjazd do Zakopanego o godz. 19.30.

W dniu 12 marca rb. (niedziela) odjazd z Zakopanego o godz. 17.25, przyjazd do Katowic o godz. 23.06.

Uczestnicy wycieczki z sąsiednich miast uzyskują jeszcze w niedzielę dalsze połączenia kolejowe. Miejsca w pociągu numerowane.

Bilety do nabycia w osobnej kasie biletowej w hali dworcowej w Katowicach, gdzie udziela się informacji o pensjonatach i noclegach w Zakopanem. Z powodu ograniczonej ilości miejsc, bilety należy wcześniej zakupywać.

Blizszych informacji udziela Polski Touring Klub (Katowice, ul. Stawowa 14 telef. 71).

palenia opon mózgowo-rdzeniowych, 678 odry, 52 róży, 175 krztuśca, 1 zimnicy, 25 gorączki pologowej, 41 włośnicy, oraz 1 przypadek Heine-Medina.

Województwo śląskie.

* Konsekracja ks. biskupa-nominata Gawliny. Dnia 19 marca rb. o godz. 10 rano w kościele parafjalnym św. Barbary w Król. Hucie odbędzie konsekracja biskupia miejscowego proboszcza, ks. prałata Józefa Gawliny, mianowanego przez Ojca św. biskupem polowym. Sakry biskupiej dopełni J. Em. ks. kardynał prymas August Hlond, pierwszy biskup śląski. Współkonsekratorami będą II. EE. księża biskupi Adamski i Tymieniecki

— Zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej. W niedzielę, d. 12 bm. odbędzie się w Warszawie 56-ty zjazd Naczelnej Rady Harcerskiej. W zjeździe weźmą udział członkowie Rady z wyboru w liczbie 24 osób, przedstawiciele zarządów wszystkich oddziałów Związku Harcerstwa Polskiego, oraz delegaci ministerstwa spraw wojskowych i oświaty. Na zjeździe przedyskutowane będzie sprawozdanie z działalności Z. H. P. w roku 1932, oraz omówiony zostanie program prac na rok bieżący, m. in. sprawy akcji letniej, konferencji międzynarodowej w Budapeszcie, wielkiego zjazdu międzynarodowego „Jamboree” itd. Obradom przewodniczyć będzie prezes Z. H. P. p. woj. dr. Grażyński. Zjazd Rady poprzedzi Msza św. w kościele św. Aleksandra.

* Wydatki i świadczenia na bezrobotnych są potrącalne przy ustalaniu dochodu podatkowego dla osób prawnych. Fundusz Pomocy bezrobotnym,

Z Katowickiego

Czwarty wykład Związku Obrony Kresów Zachodnich.

Katowice. W środę, dnia 15 marca r. o godz. 8 wieczorem odbędzie się czwarty wykład z cyklu odczytów, poświęconego sprawom wzajemnego stosunku Polski i Niemiec. W dniu tym wygłosi w Katowicach w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych p. redaktor Tadeusz Katelbach z Berlina odczyt na temat: „Niemcy na przełomie”. Niezmiernie ciekawy i aktualny temat zainteresuje całe społeczeństwo polskie Śląska. Wstęp wolny. Związek Obrony Kresów Zachodnich prosi o jak najliczniejszy udział.

Dolar w Katowicach.

Na rynku dolarowym w Katowicach — wbrew doniesieniom niektórych pism, t. zw. paniki dolarowej niema. Transakcje jednak zawierane są w ilościach ograniczonych. Banki płacą zł 8.65—8.75 za dolara. Zauważyć się daje u posiadaczy dolarów tendencja zamiany dolarów na konta w złotych polskich, celem uchronienia się przed ewentualnymi stratami. (k)

Targ na konie i bydło.

Katowice. We wtorek, dnia 14 marca 1933 r. odbędzie się w Katowicach na placu przy ul. Piotra Skargi na zachód od hali targowej targ na konie i bydło. Sprowadzać na targ można konie, krowy, cielęta, kozy i świnię w czasie od godz. 9 do 12 przed południem.

Ze Związku Księży Abstynentów.

+ **Katowice.** W poniedziałek po południu obradował w Katowicach w sekretariacie Stow. Abstynentów. Związek Księży Abstynentów, który powziął szereg uchwał dotyczących rozwoju ruchu abstynentckiego wśród ludu śląskiego. Między in. postanowiono urządzić dla członków abstynentów rekolekcje, których podjął się ks. radca prof. Josiński. Ks. Urban na przyszłym posiedzeniu wygłosi praktyczny referat o ratowaniu alkoholików. Następnie wygłosił referat ks. Woźnica na temat: „Nasze zadanie w kołach abstynentkich”, dając w referacie różne nowe myśli, jakby najskuteczniej zwalczać pijaństwo.

Skradziony łup odebrano, a złodzieiów przymknięto.

Katowice. W toku dochodzeń, prowadzonych w sprawie włamania do składu „TIC” w Katowicach, ul. 3-go Maja, dokonanego na 27 ub. m. i kradzieży towaru galanteryjnego, trykotaży i t. p. na około 4.000 zł. oraz włamania do piekarni Marty Nowakowej, przy ul. Andrzejki 9, dokonanej tej samej nocy, ustalono i przytrzymało sprawców tych włamań w osobach Władysława Piechulka, Franciszka Świerkota i Leona Piątka z Katowic. W czasie rewizji domowej, przeprowadzonej w mieszkaniu przytrzymanych, znaleziono pewną część skradzionych towarów. Znaleziony towar oddano napowrót poszkodowanym.

Tajemnicza zbrodnia.

Katowice. O godz. 5 rano znaleziono na ul. Zaścianka w Brynowie jakiegoś okrwawionego i nieprzytomnego mężczyznę. Okazało się, że jest to mieszkaniec Katowic Adam Kowalski. Rannego nieprzytomnego odwieziono do szpitala w Katowicach.

Sensacyjne aresztowanie.

Katowice. W dniu wczorajszym aresztowany został nadzorca firmy Jójko p. Szulcer. Szulcer aresztowany został pod zarzutem dokonania defraudacji 12 tysięcy zł. na szkodę tej firmy.

Śmierć od poparzeń.

Katowice. W czasie nieobecności matki w domu, ściągnął 4-letni Bolesław Pinkawa z ul. Mikołowskiej z pieca w kuchni imbrzyk z wrzącą herbata, przy czym oblał mu plyn twarz i brzuch. Dziecko cierpiało 4 dni na łożu boleści i w niedzielę ubiegłą zmarło.

Za zniewagę naczelnika gminy miesiąc więzienia.

Wczoraj przed S. O. w Katowicach odpowiadało 12 bezrobotnych, oskarżonych o spowodowanie awantur przed Urzędem gminnym w Michałkowicach. Bezrobotni wybrali delegację, złożoną z 12-u osób, z niejakim Papieżem na czele.

Ze zjazdu rady okręgu VIII „Sokoła”.

Rybnik. W ub. niedzielę odbył się w Rybniku zjazd delegatów gniazd sokolich okręgu VIII. Zjazd rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w nowej kaplicy o. o. Misjonarzy, poprzedzonym kazaniem o. Drobnego, który podniósł walory idei sokolej i cichej pracy dla dobra Kościoła i Ojczyzny. Po nabożeństwie udano się do Hotelu Polskiego, gdzie zjazd zagał przez okręgu VIII, p. inżynier Wierzbicki, witając przedstawicieli władz. W słowie wstępnym zwrócił uwagę na położenie nasze w związku z rządami Hitlera w Niemczech i w związku z tem — na konieczność jednoczenia sił narodowych w celu odparcia wszelkich ataków na całość naszych granic. Aby doraźnie udowodnić naszą łączność z Polakami zagranicą, wezwał delegatów do składowania na rzecz szkolnictwa polskiego zagranicą. Zebrało 35 złotych 50 groszy.

Następnie wybrano przewodniczącym zjazdu inż. Tyskiego. Sprawozdania poszczególnych członków zarządu były bardzo obszernie i wykazały, że w roku ubiegłym zrobiono w okręgu VIII bardzo dużo. Przeszkolono zarządy gniazd. Liczne lustracje gniazd nie pozostały bez znaczenia. Okręg wypłacił się zupełnie z zaległości i posiada jeszcze pewną nadwyżkę kasową. Majątek gniazd okręgu VIII wynosi około 20.000 zł.

Po sprawozdaniach nastąpiła krótka

dykusja, poczem udzielono zarządowi za jego działalność absolutorjum.

Do zarządu na rok 1933 dobrano pp. Klepackiego, Kajzera, Ciupkę z Orzesza oraz Wierzbę z Niedźbic. Reszta zarządu bez zmian. Do komisji rewizyjnej wybrano pp. nac. Nawratila z Rybnika, Michalskiego z Krywałdu i Kuczerę z Chwałowic. Poza tem wybrano jeszcze delegatów oraz członków sądu honorowego. Na zlot Sokolów we Lwowie postanowiono wyjechać. Prezes okręgowy omówił szeroko plan działalności na rok 1933, m. in. projekt urządzenia zlotu okręgu rybnickiego na przeciąg 4 tygodni. Po omówieniu szczegółów delegaci wyrazili swą zgodę na urządzenie takiego zlotu.

Pozatem wiceprezes okręgowy p. Knapczyk zwrócił uwagę na położenie naszych braci po drugiej stronie Śląska, na terror, który bywa stosowany wobec braci naszych i na ostatnie zarządzenie władz, zawieszające całą prasę polską, i prosił o uchwalenie rezolucji w sprawie terroru wyborczego i zakazu gazet polskich w Niemczech. Poza tem uchwalono wysłać do gniazda raciborskiego list z pozdrowieniami.

Rezolucję, jak i treść listu przyjęto wśród oklasków.

Po blisko 6-godzinnych obradach zakończono zjazd. Zastąpione były na zjeździe wszystkie gniazda, co świadczy o obowiązkowości.

Delegacja udała się do naczelnika gminy p. Fojkisa, poczęła się awanturować, przyczem Papież znieważył p. nac. Fojkisa. Po przesłuchaniu świadków Sąd uwolnił wszystkich od winy i kary, za wyjątkiem Papieża, którego skazano na miesiąc więzienia. (k)

Przemycal zapalniczek i sacharyny.

Katowice. Dnia 7 bm. przedpołudniem przytrzymało na dworcu osob. w Katowicach Michała Wneczaka z Rudy i zajęto mu 20 zapalniczek, 180 kamieni do zapalniczek, 3 kg sacharyny i pomarańcze, przemycone z Niemiec.

Poświęcił się dla narzeczonej.

Na ławie oskarżonych zasiadła wczoraj para „narzeczonych”. Eleonora Sobocka i Jan Sowiński pod zarzutem kradzieży Mżykowi Walentemu 180 zł. 15. grudnia ub. r. Sobocka spotkała się z Mżykiem i poszli razem do restauracji „Pias” w Zawodziu. Towarzyszył im Sowiński. Na rozprawie Sowiński okazał się „dżentelmanem” i przyjął całkowicie winę na siebie. Sąd skazał go na 1 mies. więzienia, narzeczona natomiast uwolnił od winy i kary. (k)

Kradzież przewodów elektrycznych.

Nowa Wieś. W pierwszych dniach bm. skradziono w cegielni w Nowej Wsi, na szkodę Königsberga, właśc. tej cegielni, przewody elektr., zainstalowane do pompy wodnej, wartości około 400 zł. Sprawcy nie pozostawiający na miejscu żadnych śladów, zbiegli w niewiadomym kierunku. (k)

Nie unikną ręki karzacej.

Szopienice. Za włamanie do składu rzeźniczego Konrada Knapika w Szopienicach, dokonane w nocy na 11 lutego, któremu skradziono większą ilość wyrobów mięsnych różnego gatunku, przy trzymano sprawców tej kradzieży, a mianowicie braci Władysława i Stefana Sadłowskich, u których w czasie rewizji domowej znaleziono część skradzionych wedlin. (k)

Przez podkop dostali się do apteki.

Szopienice. W nocy na 7 bm. przez podkop w piwnicy włamali się nieznanymi sprawcy do składu aptecznego „Świętej Barbary” w Szopienicach i skradli na szkodę właśc. Tadeusza Klonowskiego większą ilość kosmetyków, aparaty do golenia i t. p., łącznej wartości około 1000 zł. Sprawcy niespostrzeżeni przez nikogo zbiegli z skradzionym towarem w niewiadomym kierunku. (k)

Z Król. Huty

W obronie środków do życia.

Król. Huta. Sekwestrator urzędu skarbowego usiłował zająć u mistrza budowniczego Franczaka ostatnią jego maszynę za zaległości podatkowe, która

Odczyt ten wygłosi w przyszłą niedzielę, 12 bm. o godz. 17,30 w auli miejsk. gimnazjum żeńskiego znakomity mówca, prof. Uniw. Jagiell. ks. dr. Andrzej Krzesiński.

Napad w maskach karnawałowych.

Król. Huta. W Król. Hucie prowadzone są dochodzenia policyjne w sprawie tajemnego napadu na funkcjonariusza kopalni „Pole Wschodnie”, Jana Kalusa, w nocy na 1 bm. Na kopalnię przybyło kilku osobników, ubranych w maski balowe, którzy, jak ustalono, bawili się przedtem na zabawie w pewnym lokalu, przy ul. Chorzowskiej. Sprawcy pobili Kalusa i stłukli 3 szyby w portierni i pokaleczyli psa.

Z Świętochłowickiego

Krwawe porachunki.

Świętochłowice. Dnia 6 bm. popołudniu około godz. 17-tej przy przystanku tramwajowym powstała bójka na tle osobistych porachunków pomiędzy Wilhelmem Szwarem, Józefem Łokciem, Alfonsem Swobodą i Siwym Ignacym z W. Piekar, oraz Karolem Ludwikiem z Szarleja. W trakcie bójki Szwarzca, który bójkę spowodował, przytrzymał do dalszych dochodzeń.

Z Pszczyńskiego

Ogień zniszczył dach domu.

Warszowice. Dnia 6 bm. wieczorem około godz. 20-tej z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w zabudowaniach Jerzego Cimały w Warszowicach i zniszczył częściowo dach domu mieszkalnego, siano i słomę i różne sprzęty domowe, złożone na strychu. Szkoła wynosi około 3.000 zł. W akcji ratunkowej brała udział straż pożarna z Warszowic i Krzyżowic. (p)

Z Rybnickiego

Nabożeństwo na intencję ks. dziekana.

Rybnik. Z powodu imienin ks. dziekana Reginka odbędzie się w niedzielę na sumie w intencji Ligi katolickiej uroczyste nabożeństwo. Ks. dziekan wyjechał na kilka tygodni i nie będzie obecny. Uprasza się parafian, ażeby licznie brali udział w tem nabożeństwie i szli na ofiarę. Stowarzyszenia złączone w Lidze katolickiej ślą tą drogą serdeczne życzenia wielebniemu solemizantowi.

Przedstawienie na rzecz bezrobotnych.

Rybnik. W poniedziałek 13 bm. urządziła Stow. Młodz. Polskiej z Wielopola w hotelu Świerkianiec na rzecz bezrobotnych przedstawienie teatralne. Odegrana zostanie sztuka „Droga śmierci” na tle bestjałskiego mordowania katolików Polaków w Bolszewji oraz humoreska p. t. „Tysiąc marek”. Początek o godz. 7 wieczorem. Poleca się brać liczny udział w przedstawieniu.

Pożary w powiecie.

Rybnik. W nocy na 6 bm. z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar w stodole Franciszki Górnikowej w Niewiadomiu, Kolonia Buzowice i zniszczył ją doszczętnie wraz z zapasami słomy, oraz inwentarzem rolniczym, czem wyrządził szkodę na około 2.000 zł. — Dnia 5 bm. około północy wybuchł pożar na strychu domu Franciszka Przybyły w Godowie i zniszczył dach domu mieszkalnego oraz większą ilość garderoby męskiej. Powstała szkoda wynosi około 6.000 zł. — Tego samego dnia około godz. 3 nad ranem również z niewyjaśnionej przyczyny wybuchł pożar na strychu domu mieszkalnego Józefa Cichego w Skrbeńsku i zniszczył dach domu, około 10 q słomy, złożonej na strychu i drobne sprzęty domowe. Szkoła wynosi około 5.000 zł.

Z Lublinieckiego

Wykradli świnię.

Ligota Woźnicka. W nocy na 5 bm. po wyważeniu drzwi łomem żelaznym i usunięciu zapory skradziono z chlewa na szkodę Jana Bednarczyka w Niegłowce pod Ligotą Woźnicką 2 wieprze łącznej wagi 120 kg, które zabili w pobliskim lesie. Przeprowadzona rewizja domowa u podejrzanych nie dała pozytywnego wyniku. (l)

„Potrzeba czynu katolickiego“.

List pasterski księcia metropolity Sapiehy.

JE. książę metropolita krakowski, Adam Stefan Sapieha, z okazji Wielkiego Postu, wydał list pasterski, w którym porusza szereg niezwykle aktualnych bolączek naszego życia polskiego.

„Czyż potrzeba jeszcze powtarzać, że nędza, brak pracy, bankructwa, zanik wszystkich przedsiębiorstw i przygnębienie, jakie opanowuje społeczeństwo, to tylko zewnętrzne objawy i skutki wewnętrznej choroby, rozkładu moralnego jaki toczy ludzkość. W samobójczym zapamiętaniu wydano wojnę wszelkiemu prawu Stwórcy, prawo to coraz zuchwalej się łamie, a nawet zaciekle pracuje, by bunt ten szerzyć. — gwałcić nawet podstawowe prawa natury ludzkiej.

Surowo karci arcybiskup krakowski zamach na rodzinę chrześcijańską:

„Zdiera się tajemnicę pożycia małżeńskiego i robi ją przedmiotem publicznych występów, by nie tylko zarazić samych małżonków, ale również zrujnować młodzież wyszukany bezwstydem! Zbrodnie popełniali ludzie zawsze, ale dziś głośno chwali się je i usprawiedliwia, a nawet propaguje jako konieczne, uprawiając agitację, wyrwania matkom najszlachetniejszego uczucia matczynego i tworzy się w tym celu zbrodnicze zakłady nawet pod osłoną i opieką urzędową.“

Wzory bolszewickie i bezwład społeczeństwa:

„Nie dziwno, że ludzie raz wszedłszy na tę drogę idą dalej i uważają piekło rosyjskiego bolszewizmu, mimo jego zacieklności do wszelkiej religii i nienawiści pogardliwej dla ludzkości, jako wzór i cel, do którego dążą. A jest ich coraz to więcej, więcej niż zdajemy sobie z tego sprawę. Jedni marzą o tem i dają się porwać agitacji, spodziewając się ulgi w swej biedzie i zaspokojenia chęci zemsty za upośledzenia dzisiaj doznane, inni szukają tam wzoru zabezpieczenia władzy. Reszta biernie nie umie zdobyć się na sprzeciw, choć wie dobrze, dokąd ją pędzą, w jaką nędzę i niewolę. Nie umieją zdobyć się na wystąpienie nawet, gdy grozi obniżanie kultury narodu przez arbitralne odbieranie praw ogniskom wiedzy, tak zasłużonym, które przetrwały wrogie zakusy rozbiorów. Bezwład opanowuje większość społeczeństwa, jak króliki stoją u nieruchomione przed paszczą węża.“

Dalej ks. metropolita zwraca uwagę na smutne następstwa, jakie sprowadza za sobą łamanie praw moralnych. Prawa moralne nie tak piorunująco działają, jak kataklizm żywiołów, ale ich zaprzeczenie i pogwałcenie choć z wolna, takie same zamieszanie i zgubę przyniesie muszą. Jedyny ratunek dla ludzkości to — powrót na drogę Chrystusową:

„Naprzeciw tak powszechnego zamętu i załamania się wznosi się Królestwo Chrystusowe. Swą cudowną siłą zwyciężyło w swych początkach wroga, starożytne pogaństwo tak dostrojone do cielesnej upadłej natury ludzkiej a przemienne oparcie się o państwo tak potężne i mądrze zorganizowane. Potrafiło z dzikich narodów wykrzesać swym wpływem kulturę zdolną do najwyższych wlotów i bohaterkich poświęceń. I dziś, kiedy topnieją wszelkie powagi, jakie ludzie sobie budowali, stoi jako jedyny autorytet moralny z wiekową tradycją, wskazując narodom i jedynostką drogę zachowania godnego człowieczeństwa. Gdzie tylko wpływ Zakonu Chrystusowego ustaje, tam wylania się zaraz albo zamęt swawoli i demoralizacji albo ludność popada w niewolę i nędzę wyzyskiwana przez jednostki albo nieliczne gromady.“

Wylania się konieczność czynu katolickiego, gromadnego wszystkich, wysiłku pełnego ufności i wytrwałości:

„Każde przykazanie Boże powinno stać się obroną redutą przeciw wrogowi, który usiłuje przez osłabienie jego wtargnąć do wnętrza sumień naszych. Bezbożnictwo i u nas coraz odważniej podnosi głowę w piśmie i słowie. Nie możemy na to obojętnie patrzeć pod pozorem niby złe zrozumianej tolerancji i musimy śmiało przeciwstawić się wszelkim napaściom na wiarę i Kościół, a nie

pomagać bezmyślnie pismom, które takie bezbożne rzeczy rozszerzają. Głośno obowiązani jesteśmy przeciwstawić się, by czyto w szkole, czy gdzieindziej osłabiano lub co gorsza wydzierano dzieciom naszym wiarę i przywiązanie do Kościoła. Rodzice mają zawsze prawo i obowiązek kierowania swymi dziećmi i mają prawo domagania się, by sumienia dzieci ich nie były niczem deprawowane. Powinnością też katolików jest popieranie stowarzyszeń młodzieży, w których rządzą zasady katolickie a młodzież do życia chrześcijańskiego wyraźnie jest zaprawiana. Nie trzeba dowodzić, że wychowanie religijne dla Boga jest też najskuteczniejszym wychowaniem dla narodu i państwa.

Brońmy nieustępliwie rodziny świętością rodziny związanej, na którą dziś najzaciętszy atak przypuszczono...“

Nie zapominajmy, że z tej kuźni, która zdławiła Rosję, idą i do nas ci wszyscy co deprawują małżeństwa, szerzą niemoralność, walczą z religią i Kościołem i pragną naród nasz okuć w kajdany swej samowoli. Demoralizacja jaką dziś szerzą, jest przygotowaniem do bolszewickiej zagłady i jeżeli dalej będziemy milczeli i pozwolimy na bezprawia, czeka nas ten sam los, co tamtych...“

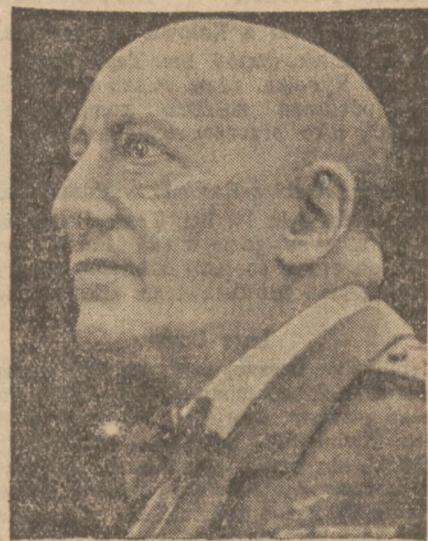
„Wobec rozpanoszonego dzisiaj zła tylko zjednoczeni razem karni i odważni potrafimy stawić mu czoło. Nie dziel-

my się, nie rozpraszajmy, ale ofiarnie zrezygnujmy z naszych małoskorych uprzedzeń i ciasnych interesów. Zjednoczenie katolików ma za zadanie tak przez Ojca św. polecana Akcja katolicka, w której wszyscy katolicy z Duchowieństwem mają szerzyć ducha Chrystusowego, bronić Jego Królestwa. Jest ona u nas jeszcze w początkach swego rozwoju, ale przyznajemy z uznaniem, że wielu dobrze ją zrozumiało i docenia jej ważność w chwili obecnej — to też gorliwie i z wielką gotowością jej się oddają. Niechże więc całe nasze katolickie społeczeństwo pójdzie za tym przykładem chwalebnym i śpieszy w jej szeregi...“

„Rozpoczynamy właśnie wielki post, czas poświęcony gorętszej modlitwie, skupieniu, umartwieniu przez zachowanie postu. Dla dzisiejszego człowieka, szukającego użycia i przy tak wybujałym kulcie ciała same słowa: umartwienie i post przerażają — a jednak jakże właśnie dzisiejszemu człowiekowi potrzebne są one, by umożliwić panowanie ducha, zgnieść egoizm i powściągnąć namiętność ciała, wykrzesać w człowieku biernym, obojętnym na wszystko siłę woli, odwagę do czynu i gotowość poniesienia potrzebnej ofiary z siebie.“

W końcu swego listu Książę Metropolita udziela arcybiskupskiemu błogosławieństwa.

Gabriel d'Annunzio.

12 marca br. obchodził włoski poeta G. d'Annunzio 70-lecie swych urodzin. D'Annunzio znany jest jako ten, który na własną rękę zajął krótko po wojnie jugosłowiański port Rijekę (po włosku Fiume), wcielając go z kolei do państwa włoskiego.

Z całej Polski.

Żywcem spalił się.

Lublin. We wsi Borówek w gminie Żółkiewka umysłowo chory 50-letni Pawłowicz Władysław w czasie nieobecności domowników zamknął się w mieszkaniu i podpalił dom. Ogień zniszczył całkowicie zabudowania oraz inwentarz żywy i martwy. W płomieniach zginął również Pawłowicz.

Nieszczęśliwy wypadek w czasie ćwiczeń.

Sanok. W czasie ćwiczeń pionierskich 2 pułku saperów w Sanoku zdarzył się następujący wypadek: Sierżant Jan Duda, wykładający użycie petardy, upuścił przypadkowo zapaloną już petardę na ziemię. Spadła ona na puszkę z prochem, powodując eksplozję tej puszki. Wskutek eksplozji uległo zranieniu 14 żołnierzy, w tem 7 ciężko. Ranni lekko zostali zaopatrzeni na miejscu, zaś ciężko ranni odesłani zostali do szpitala garnizonowego w Przemyślu.

Z dalszych stron.

5 dni i 5 nocy pod gruzami zawałonego domu.

Neunkirchen. Jeden z oddziałów ratunkowych, działających na terenie zniszczonej wybuchem gazometru dzielnicy robotniczej w Neunkirchen, wydobył z pod gruzów jednego z domów kobietę, która robiła wrażenie martwej, chociaż na ciele nie znaleziono żadnej rany. Po półgodzinnych wysiłkach udało się przywrócić napół martwą do życia. Leżała ona pod gruzami przez 5 dni i 5 nocy bez pożywienia. Życie zawdzięcza dopływowi tlenu, jaki wpuszczono do wszystkich domów, które mogły ukrywać wśród gruzów jakąś istotę żywą.

Popełniła samobójstwo po utracie... kota.

Wiedeń. Znaleziono bez życia 62-letnią kobietę Marię Szulc w jej mieszkaniu prywatnym. Otruła się ona gazem świetlnym. W liście zostawionym do rodziny donosi ona, że odbiera sobie życie po stracie ukochanego kota. Szulc uważano za umysłowo chorą.

Zmiana na stanowisku biskupa polowego wojsk polskich.

Donosiliśmy w swoim czasie obszernie o nominacji księdza prałata Józefa Gawliny, proboszcza parafii św. Barbary w Królewskiej Hucie na biskupa polowego wojsk polskich. Dziś podaliśmy fotografię dostojnego Nominata (z prawej strony) oraz JE. ks. biskupa Galla, który dotychczas piastował ten wysoki urząd w hierarchii kościelnej.

Z życia towarzystw ogrodniczych.

I. Śląskie Towarzystwo Ogrodów Przydomowych Kolonii im. Prezydenta Mościckiego w Katowicach urządziło w dniu 12 lutego br. walne zebranie, na którym wybrano ponownie do zarządu p. Oczkę za prezesa i kierownika szkoły tamt. za wiceprezesa. Poza tem na wniosek ref. Włosika uchwalono jednogłośnie: „I. Śląskie Towarzystwo Ogrodów Przydomowych, Kolonii im. Prez. Mościckiego w Katowicach-Załężu“ jest równocześnie „Towarzystwem Upiększenia Kolonii“ i przejmuje na siebie wszelkie agendy towarzystw upiększeniowych miast dla obwodu kolonii im. Prez. Mościckiego w obrębie Wielkich Katowic. W skład komisji upiększenia wchodzi poza zarządem ścisłym pp. ref. Włosik, insp. Zock, i członkowie T. O. Maruszczyk i Goluzda.

Walne zebranie uchwaliło nadanie godności członków honorowych Tow. Ogrodn. prezydentowi miasta posłowi dr. A. Kocurowi i ref. Wład. Włosikowi jako inicjatorowi, organizatorowi „I. Śl. Tow. Ogrodn. Przyd. Kol. im. Prez. Mościckiego“. Wspomniane towarzystwo powstało z łona Związku Powstańców Śląskich, grupa Kolonii im. Prez. Mościckiego z celem tworzenia z kolonii domków wojewódzkich — osiedli-ogrodów lub miast-ogrodów. Cel ten został osiągnięty prawie w pełni, tak że dziś ta część Katowic swym wyglądem kulturalnym, zwłaszcza latem, wywołuje podziw nie tylko swoich, lecz i obcych z za-

granic. Poza tem „Kolonja im. Prez. Mościckiego“ stała się wzorem dla wszystkich tego rodzaju kolonii na Śląsku. Dziś liczne już kolonie domków wojewódzkich otoczone są milemi ogrodami i posiadają lokalne towarzystwa ogrodnicwa przydomowego, pierwsze tego rodzaju w Polsce. Nowemu zarządowi i organizacji: „Szczęść Boże“ w pracy dla podniesienia kultury krajowej.

Nagrodzony kwartet.

Na pierwszym konkursie polskich kwartetów smyczkowych w Warszawie zdobył pierwszą nagrodę kwartet Lwowskiego Towarzystwa Muzycznego. Nagrodę stanowił dar Wojska Polskiego w postaci czterech staropolskich instrumentów muzycznych ofiarowanych na ten cel przez gen. dyw. St. Wróblewskiego. Na zdjęciu naszym widzimy członków kwartetu: siedzą od strony lewej — Henryk Czapliński, Marek Rak, Marjan Łoborzewski i Piotr Przemyczka.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Teatr Polski z Katowic w Rybniku.

W czwartek, dnia 9. bm. Teatr Polski wyjeżdża do Rybnika, gdzie w sali Hotelu Świerkianiec odegrana zostanie komedia Fredry „Zemsta”, jako przedstawienie szkolne popularne.

Teatr Polski z Katowic w Pszczynie.

W piątek, dnia 10. bm. Teatr Polski wyjeżdża do Pszczyny, gdzie w sali „Polski Dom Ludowy” odegrana zostanie komedia Fredry — „Zemsta”, jako przedstawienie szkolne popularne.

Imre Ungar.

Niebywała sensacja wywołała zapowiedź koncertu wielkiego mistrza Imre Ungara, niewidomego pianisty, który po trumfiach w Anglii, Francji, Niemczech i Szwajcarii przyjechał znów do Polski, aby przed wyjazdem do Ameryki dać kilka koncertów. Koncert odbędzie się w piątek, dnia 10. bm. o godzinie 20. Pozostała niewielka ilość biletów do nabycia w kasie Teatru.

Przedstawienie szkolne „Zemsta”.

W sobotę 11 bm. o godz. 16 staraniem Międzyszkolnego Teatru Dramatycznego odegra zespół art. Teatru Polskiego komedię Fredry „Zemsta”. Bilety do nabycia u prof. Hrneczarka w gimnazjum matem. — przyrodn. ul. Jagiellońska, oraz w dniu przedstawienia o godz. 14.30 przy kasie tatr.

W sobotę 11 bm. o godz. 20 po raz drugi gorąco przyjęta na premierze komedia Fredry „Zemsta”, której wykonanie było na wysokim poziomie artystycznym.

Wielkie Misterjum „Męka Chrystusa” czyli „Golgota”.

W pełnych próbach pod kierunkiem reżysera Kochanowicza głośno wielkie Misterjum p. t. „Męka Chrystusa” czyli „Golgota”, która daje szerokie pole do popisu nie tylko reżyserowi, ale efektem malarskim pod kierunkiem art. malarza St. Węgrzyna, całemu zespołowi artystycznemu oraz chórem. Pość osób biorących udział (około 200. Dyr. Teatru dokłada wszelkich starań, aby to niewidziane dotąd w Katowicach widowisko wypadło jak najwspanialej, to też w pracowniach teatralnych wre gorączkowa praca nad przygotowaniem nawet najdrobniejszych szczegółów.

REPERTUAR:

Sobota, dnia 11. bm.: „Zemsta” o godz. 20. Niedziela, dnia 12. bm.: „Kwadratura Koła” o godzinie 16

Niedziela, dnia 12. bm.: „Proboszcz wśród wrogów” o godzinie 20.

Wtorek, dnia 14. bm. Z powodu generalnej próby Wielkiego Misterjum Męka i Śmierć Chrystusa czyli Golgota przedstawienie zawieszono.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 9. bm.: „Zemsta” Rybnik o godzinie 19.30.

Piątek, dnia 10. bm.: „Zemsta” Pszczyna o godzinie 19.30.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol: „Kurjer carski” z Iwanem Możuchinem.

Kino Casino: „Ludzie w hotelu” z Gretą Garbo, Joanem Crawfordem, John i Lionelem Barrymorami, oraz Wallace Beery.

Kino Colosseum: „Kobiety za kratami”.

Kino Rialto: „W cieniu Krzyża”.

Kino Palace: „Dobranoc Wiedniu” prolonożwany.

Kino Union: „Przygody w nocnym ekspresie”.

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Apollo: „Ludzie za kratami”, II. „Flip i Flap w niewoli małżeńskiej”.

Kino Colosseum: „Na rozkaz królowej” z Pola Negri, oraz „Krwawy wawóz” z Ken Meynardem.

Kino Roxy: „Rome — Express” z Konradem Veidem i „Atlantida” z Brygidą Helm.

Dział handlowy.

Giełda pieniężna w Warszawie

w dniu 8 marca 1933 r.

Dolar amerykański 8.80. Funt szterlingów 30.78. 100 franków francuskich 35.03. 100 koron czeskich 13.75. 100 lirów włoskich 45.13. 100 franków szwajcarskich 172.37. 100 guldenów holenderskich 357.85. 100 guldenów gdańskich 174.07

Giełda zbożowa w Poznaniu

w dniu 7 marca 1933 r.

Notowano za 100 kg: Żyto 17.75—18.00 Pszenica 31—32. Jęczmień browarowy 15.50—17.00. Jęczmień 13.75—15.00. Owies do siewu 16—17. Owies pastewny 14.00—14.50. Mąka żytnia 28.50 do 29.50. Mąka pszenna 48.50—50.50. Otręby żytnie 10.25—10.50. Otręby pszenne 10.00 do 11.00. Otręby pszenne grube 11—12. Rzepak 43 do 44. Rzepik 42—47. Gorczyca 37—43. Wykallatwa 12.50—13.50. Peluska 12—13. Groch Victoria 20—23. Groch Folgera 35—40. Lubin niebieski 6.50—7.50. Lubin złoty 9—10. Seradela 12.50—13.50. Koniczyna czerwona 90—110. Koniczyna biała 70—106. Koniczyna szwedzka 80 do 110. Ogólne usposobienie spokojne.

Wydawnictwo: Katolika Polskiego Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego, Gwiazdki Śląskiej — Za redakcję odpowiada: Franciszek Godula, Król. Huta. — Nakładem Zjednoczonego Wydawnictwa Gazet Spółka z ogr. odp. Katowice, ul. Św. Stanisława 4 tel. 14—14 Drukarnia: Drukarnia Śląska S-ka z ogr. odp. Katowice, ul. Batorego 2 — tel. 8-78.

Zbiórka na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą

Do dnia 5 marca rb. przedstawia się akcja zbiórki na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą na terenie miasta Katowic następująco:

Na listy składek zadeklarowano 3.231,97 zł. (Poważniejsze kwoty zadeklarowali członkowie Magistratu, urzędnicy, funkcjonariusze i robotnicy miasta Katowic w sumie 954,15 zł, Dyrekcja i urzędnicy Huty Pokój 148,50 zł, Dyrekcja i urzędnicy f-y „Robur” Związek Kopalń Górnośląskich 346,70 zł, Polskie Radio Katowice 42,70 zł, Bractwo Kurkowe 61,— zł, Dyrekcja i urzędnicy f-y „Progress” Zjednoczone Kopalnie Górnośląskie 88,50 zł, Pracownicy Warsztatów Pomocniczych P. K. P. w Katowicach 134,70 zł.)

Banki, instytucje handlowo-przemysłowe, pp. restauratorzy, kupcy, właściciele kawiarni, hoteli itp. wpłacili do Kasy Miejskiej za przesłane im do rozsprzedaży znaczki zbiórkowe 885,74 zł; ze zbiorów ulicznych i w lokalach publicznych w dniu 2. 2. zebrano 493,77 zł;

w Teatrze Polskim podczas przedstawień w dniach 1, 5 i 8 lutego zebrano 218 zł;

ze zbiórki na balu reprezentacyjnym w kawiarni „Astoria” i w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych w dniu 1 lutego 178,06 zł.

p. mecenas dr. Seltenreich z inicjatywy sędziego spadkowego dr. Zinkowa tytułem ugody pozasądowej 1500 zł; Koło Uczestników Wykładów Mię-

dzyszytelicowych Uniwersytetu dla Bezrobotnych 34,16 zł;

Związek gmin Województwa Śląskiego 1000 zł;

Teatr Polski w Katowicach z przedstawienia z dnia 28. I. 1933 r. 203,60 zł Razem 7.855,30 zł.

Miejski Komitet Obywatelski zwraca się tą drogą do urzędów, instytucji, towarzystw kulturalno- oświatowych, pp. kupców i przemysłowców, którym przesłano listy składek z prośbą o zwrot tych list z zaznaczeniem na liście, kiedy przekazano zadeklarowane kwoty. O zwrot list składek prosi komitet nawet w wypadku niezadeklarowania datków, gdyż listy te obowiązany jest miejski komitet przedłożyć wraz z rozliczeniem. Również prosi miejski komitet o wpłacenie do Głównej Kasy Miejskiej kwot za przesłane do rozsprzedaży znaczki.

Do zarządów towarzystw, które dochód z zabaw i imprez karnawałowych przeznaczyły na Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą zwraca się komitet z usilną prośbą o przekazanie uzyskanych kwot do Głównej Kasy Miejskiej lub o przekazanie ich wprost na konto Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą w Warszawie konto P. K. O. 21.895. W obu wypadkach prosi komitet miejscowy o przesłanie do komitetu — Magistrat, ul. Pocztowa nr. 2, pokój 26 — rozliczenia z uzyskanych i przekazanych kwot z zaznaczeniem, dokąd sumy zebrane przekazano.

Jaka będzie pogoda w marcu?

W pierwszej dekadzie marca zaznaczy się pogoda niestała o zmiennym zachmurzeniu nieba, mglistych porankach i większych opadach w postaci śniegu lub deszczu około 1. 4 i od 7—10 marca. Po ociepleniu większy spadek temperatury, lekki mróz na wschodzie, przymrozki na zachodzie. Aura tej dekady będzie ogółem wietrzna, nad morzem burzliwa, gdzieś gdzieś z wyładowaniami atmosferycznymi w postaci błyskawic i grzmotów. W górach wiatr halny. Niebezpieczeństwo lawin i powodzi istnieje szczególnie na początku i końcu niniejszej dziesiątki dni. Wogóle w pierwszej dekadzie istnieje pogoda krytyczna z możliwością niespodzianek.

W drugiej dekadzie liczyć się trzeba z pogodą chmurną i wietrzną i z większymi opadami w postaci mieszanej lub śniegu na początku dekady i około 17-go marca. Poza to dość pogodnie. Spadek temperatury.

Trzecia dekada przyniesie pogodę mglistą lub zmienną przy chmurniejszym stanie nieba w połowie dekady, gdzie też nastąpi obfity opad, wskutek intensywnego napływu polarno-morskich mas powietrza. Mgliste poranki. W temperaturze zaznaczą się wahania. Nocą przymrozki. Za dnia większe ocieplenie, spowodowane napromieniowaniem słonecznym. Obrót wiatrów z północnego zachodu na południe. Niebezpieczeństwo ponownej fali powodzi.

Rozmaitości.

Mięsożerne pajaki.

Dr. E. W. Gudger z amerykańskiego muzeum off Natural History ogłasza ciekawe dane z życia pajaków. Opowiada np. o pewnym pajaku w gorących siewach Ameryki, który buduje w wodzie lejkowate sieci i chwytwa w nie ryby. Pewien pajak na Ukrainie w jamach napada na ropuchy. Inne rodzaje pajaków są wrogami jaszczurek, a nawet węzów. Pewien olbrzymi pajak Madagaskaru chwytwa ptaki w kuliste jakby z sznurów tkane sieci i wysysa je, inny znów pajak wykrada pisklęta z gniazd. W Indach istnieją nawet pajaki, żywiące się ssakami, a mianowicie szczurami.

Syn piekarza — premierem.

Nowy kierownik rządu francuskiego, premier Daladier, miał podobnie, jak tyłu innych wybitnych polityków, ogromnie ciężką i trudną młodość. Daladier wyrósł — jak wielu wybitnych polityków francuskich — z ludu i do wszystkiego doszedł własnym wysiłkiem. W małej dziurze Carpentras na południu Francji znajduje się po dziś dzień nędzna piekarnia, w której ojciec Daladiera był zrazu czeladnikiem, potem właścicielem. Obecnie pracuje tam brat Daladiera. Matka jego była z rodziny rzemieślniczej. Daladier na swoje szczęście jeszcze jako młodziutki chłopiec zetknął się ze starszym od niego o lat 12 byłym premierem Herriotem, który uczył go łaciny i greckiego, a potem wtajemniczał go w politykę. Daladier również został nauczycielem gimnazjalnym.

Węże do polowania.

Oryginalny sposób polowania stosuje pewien afrykański szczep koczowniczy, Werbowie. Szczep ten nie posiada

Król wyspy oszustem.

Znany angielski finansista i były milioner, Marcin Harman wspólnie z trzema innymi finansistami, został aresztowany pod zarzutem popełnienia oszustw. Harman znany był powszechnie pod nazwą: „króla wyspy Lundy”, na której zaprowadził on swój własny system monetarny i prawa.

Sprawy towarzystw.

Kalendarzyk zebrań Z. O. K. Z.

Czwartek 9 marca 1933 r.

Pszczyna. O godz. 17 na małej sali Domu Ludowego konferencja prezesów kół miejscowych Z. O. K. Z. pow. pszczyńskiego.

Pszczyna. Miesięczne zebranie członków kół miejscowych Z. O. K. Z. o godz. 19 na sali Domu Ludowego.

Piątek 10 marca 1933 r.

Ruda Śl. O godz. 18 w Domu Narodowym (lokal T. C. L.) miesięczne zebranie członków kół miejscowych Z. O. K. Z.

Sobota 11 marca 1933 r.

Król. Huta. Konferencja prezesów kół miejscowych Z. O. K. Z. pow. świętochłowickiego o godz. 17 na sali rady miejskiej.

Niedziela 12 marca 1933 r.

Szczytowiec. Miesięczne zebranie członków kół miejscowych Z. O. K. Z. o godz. 17 w lokalu p. Michalskiego.

Markłowice Dolne. O godz. 15 w lokalu p. Miki. miesięczne zebranie członków kół miejscowych Z. O. K. Z.

Świętochłowice. Zebranie miesięczne członków kół miejscowych Z. O. K. Z. o godz. 11 w lokalu p. Tróliaka przy ul. Kolejowej.

Gardawice. Organizacyjne zebranie członków kół miejscowych Z. O. K. Z. o godz. 15.30 w szkole.

Rybnik. Konferencja prezesów kół miejscowych Z. O. K. Z. pow. rybnickiego o godz. 10 na sali Hotelu Polskiego, pokój nr. 10.

Poniedziałek 13 marca 1933 r.

Katowice. Konferencja prezesów kół miejscowych pow. katowickiego oraz obwodu mikolowskiego i mysłowickiego Z. O. K. Z. o godz. 17-ej na sali Sejmku Powiatowego w Katowicach (gmach Starostwa) ul. Marszałka Piłsudskiego 45.

SPORT.

Płuka nożna.

II seria zawodów o mistrzostwo Śląska rozpocznie się dnia 23 kwietnia br.

Wydział gier i dyscypliny Śl. OZPN, zabronił wszystkim klubom rozgrywania zawodów z klubami niestowarzyszonem! w Śl. O. Z. P. N. pod rygorem surowego ukarania.

2 kwietnia br. odbędzie się na boisku KS. Pogon w Katowicach zawody o tradycyjny puchar plebiscytowy pomiędzy Katowicami a Król. Huta. Dotychczas rozegrano 7 razy zawody o ten puchar, z tego na korzyść Katowic 5, zaś dla Król. Huty 1 (w ub. roku 5:6 zwycięstwo oraz 1 nierozstrzygnięte).

Sukces Jędrzejowskiej w Londynie.

Londyn. Jędrzejowska doskonala nasza tenisistka biorąca udział w wielkim międzynarodowym turnieju tenisowym w hall uzyskała piękny sukces zajmując pierwsze miejsce, dzięki zwycięstwu w finałowej rozgrywce nad mistrzynią Anglii, bijąc ją 6:3, 6:3.

Dookoła mistrzostw świata w piłce nożnej.

Jak donosiliśmy F. I. F. A. (międzynarodowy związek piłkarski) postanowił w r. 1933—1934 zorganizować zawody o mistrzostwo świata. W roku bieżącym odbędzie się zawody eliminacyjne, w grupach zaś finały odbędzie się w r. przyszłym w Rzymie. Termin zgłoszeń minął w dniu 28. 2. br. Cały szereg państw nie przysłał zgłoszeń, jak np. Urugwaj, Argentyna, Anglia, Danja i inne. Lista zgłoszeń, według poszczególnych grup, wygląda następująco: Ameryka północna: USA. Ameryka środkowa: Meksyk, Haiti, Kuba. Ameryka południowa: Brazylja, Chili, Afryka: Egipt Europa wschodnia: Polska, Litwa. Europa środkowa: Austria, Czechy, Węgry, Italia, Szwajcaria. Europa zachodnia: Belgia, Niemcy, Francja. Hiszpanja, Portugalia, Luxemburg. Europa północna: Islandia, Holandia, Szwecja. Europa południowa: Jugoslawia, Rumunia, Turcja. Wobec niewielkich zapisów, istnieje możliwość zmiany systemu rozgrywek przez połączenie niektórych grup.